

Kávésok Lapja

XI. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

17. szám.

Szerkesztőség:

Budapest, VIII., József-krt. 38. I. 5. Tel: 32-1-05.

Felelős szerkesztő:

DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 31. Tel: 31-4-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Szeptember 5-ig megfizetendő az ugusztusi negyedre eső házbér második része.

Szeptember 5., 6., 7. tanonciskolai beiratások naponta 10—1 között a tanonciskola helyiségében.

Szeptember 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és zenét nem tartó kávéházak vigalmi adója.

Szeptember 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai szeptember havi fényüzési és forgalmi adójukat megfizetni.

Szeptember 15-ig fizetik fényüzési adójukat azok, akik nem tagjai az adóközösségnek!

Szeptember 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Szeptember 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön és rokkantellátási adó.

Megkötendők a ruhatári szerződések.

Utánpótlás

Ipartestületünk és vele kapcsolatosan lapunk egyik főfeladata, hogy a magyar kávéipar gazdasági érdekeit szolgálja. Reámutasson a nyilvánosság előtt az ipar küzdelmeire, bajaira és gondjaira és keresse azokat a módokat és eszközöket, amelyek segítségével annak sorsát jobbra fordíthatja. Az ipar tagjaival szemben a felvilágosítás, magyarázás és oktatás útján kell a célszerű, gazdaságos üzletvitel módjait megismertetni.

Ezuttal egy nem egészen gazdasági jellegű, de végeredményében mégis nagyfontosságú ipari kérdéssel kívánunk foglalkozni, a személyzet utánpótlásának ügyével.

Ugy véljük, hogy egyetlen foglalkozási ágban sincs olyan jelentősége a jól képzett megfelelő sze-

mélyzetnek, mint a vendéglátó iparokban. A kávéház karakterénél, terjedelménél fogva magának az iparüzőnek alig van módja arra, hogy vendégeivel egyenként személyesen foglalkozzék, ezt legtöbbször alkalmazottai végzik. Így tehát nagyon fontos, hogy ezt a munkát arra megfelelő jó megjelenésű és kellő intelligenciájú személyzet teljesítse.

Hovatovább eljutunk oda, hogy a háború előtti időkben felnövekedett személyzet elfogy. A háborús idők viszontagságos ideje pedig nem adott módot és alkalmat a kellő szelekcióra és bekerültek olyan elemek, akik csak ritkán felelnek meg a kávéházi ipar támasztotta követelményeknek.

A tanoncképzés — melyre ipartestületünk oly sokat költ — a jelentkezők számának megapadása folytán, alig jelent utánpótlást. Évente 15—20 fiú szabadul fel, ami iparunk munkáslétszámához képest elenyésző csekély.

Pillanatnyilag ez a hiány nem érezhető; a gazdasági helyzet, az üzletek pangása miatt újabb személyzet beállítására nem ad módot. De végre egyszer mégis el kell jönni a jobb időknek, amikor szükséges lesz az ügyes, hasznavehető ember. Hiszen, ha ezeket az ügyes embereket — amint reájuk szükség van — elő lehetne varázsolni nem lenne baj. De egy ügyes pincér nevelése, kiképzése évek munkáját veszi igénybe, ezért idejekorán gondoskodnunk kell megfelelő utánpótlásról.

Vannak azonban a kávéiparnak egyéb üzemi részei, ahol a kellő munkáskéz hiánya már most mutatkozik. A konyhai személyzet legfontosabb részében a kávéfőzők körében már mutatkozik e jelenség. A régi, gyakorlott emberek után pótlás nincsen. Pedig az üzemnek ez a része a viszonyok átalakulása folytán gyökeresen megváltozott. Alig van ember, aki a mindjobban terjedő gépek kezeléséhez szakszerűen értene. A tüzelési rendszerek megváltoztatásával (gáz, villany) e készülékek kezelését ismerni kell. Ezenfelül új és régi kávéházi cikkek bevezetése, a meleg ételek kiszolgáltatása olyan ismereteket tételeznek fel, amelyeket máról holnapra elsajátítani nem lehet. Konyhai tanonc pe-

Budapesti Központi Általános A főváros kávéházi, szállodái és Tejcsarnok Részv.-Társ. kávéméréseinek szállítója

VII., Rottenbiller ucca 31.

Telefon: *46-2-65, 35-0-16. Interurbán: 34-6-68.

Tojás osztály

Sürgőnycim: „Köztej Budapest“

dig iskolánk fennállása óta egyetlenegy volt, a kitűnő példának követője nem akadt. Ezekre pedig szükség lesz már nem távoli jövőben, honnan vesszük majd kávéfőzőinket, akiknek ma már helyesen kávéházi szakácsoknak kell lenniük.

Talán lehetne a pincér és kávéházi szakácsképzést legalább oly módon összekapcsolni, hogy minden tanonc, tanoncideje egy részét a konyhában tartoznék eltölteni és csak ezután kerülne magába a kávéházba a vendégek közé.

Nem az a fontos, hogy a tanonc tanideje alatt folyton csak újságos legyen és e címen keressen, erre a munkára tessék idősebb, arra érdemes munkásokat alkalmazni; a tanoncidő arra való, hogy úgy mint minden más ipari szakmában magát az ipart és annak munkakörét sajátítsa el.

A kávéházi munkásság harmadik, de talán legfontosabb csoportja: a felírók és felírónők kategóriája. Ezek között is mind kevesebb lesz a használható és megbízható anyag, pedig ebbe a munkakörbe tartoznak az iparúzóknak legfontosabb anyagi érdekei: az úrú és anyag kiszolgáltatás dolgai.

A multak helytelen és félremagyarázott gyakorlata ezeket a munkaköröket nőekkel töltötte be. A viszonyok változása teljesen indokoltá teszi, hogy ezekkel a teendőkkkel megfelelő képzettségű férfiakat bízunk meg. Ma a felíró számvevő hivatalnok, ezt a munkát megfizetjük, éppúgy mint bármely nyilvános vagy magánhivatal, mért ne vegyünk ide férfimunkásokat, akik kellő kiképzés után éppúgy megfelelnek, mint a nők.

Nagyon természetes, hogy ebbe a munkakörbe sem lehet valakit egyszerűen beültetni. Tanulni kell és meg kell ismerni a kávéházi ipar egész munkakörét és természetét. Minthogy pedig, e munkakör betöltéséhez bizonyos érettség és komolyság kell, nem látnánk semmi lehetetlent abban, hogy ehhez minimális iskolai előképzettséget — mondjuk 4 középiskolát és betöltött 18—20 éves kort követeljünk meg.

Az ily módon jelentkezőket egy bizonyos időn át,

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

a

Kőbányai Polgári Serfözde
gyártmánya

mint gyakoronkokat foglalkoztatnók és azután egy tanonciskolánk keretében felállítandó tanfolyamon a kellő elméleti kiképzésben részesítenők. Ily módon olyan személyzetet nevelhetnénk, akik nemcsak számveteli teendőiket pontosan és jól látnák el, de adott esetben alkalmasak lennének bizonyos vezetői teendők ellátására.

Tudjuk, ezek a dolgok az iparúzóknak részére bizonyos áldozatokat jelentenek, de nem elég hangoztatni az ipar szeretetét, áldozni is kell annak érdekében. Ha a viszonyok nem is kedvezőek és minden teher és áldozat sok, ezt meg kell hozni, mert csak megfelelő személyzettel tudjuk fenntartani iparunk színvonalát, amely állandóan többet és többet követel meg iparúzóktól, úgy mint alkalmazottaitól.

Újra a borraivaló ügy

A közelmúlt napokban egyik nagyobb üzemünkben előfordult borraivaló szétosztási incidensből kifolyólag a lapok egy része ismét felvetette a %-os borraivalórendszer bevezetésének kérdését, sőt állítólag hivatalos nyilatkozatok is történtek, hogy a rendelet a közeljövőben ki fog adatni.

Nem akarunk a lapokban szóváltott eset részleteivel foglalkozni, annál kevésbé, mivel azokat nem is ismerjük. Azt azonban látjuk, hogy ebből az esetből a %-os borraivalórendszer mellett állást foglalni és intézkedést sürgetni, nem lehet. Adva van ugyanis egy üzem, ahol a borraivalónak %-os megváltása már be van vezetve. Az alkalmazottak ebből a megfelelő kulcs szerint részesülnek, tehát a vendég megfizeti a megállapított kiszolgálási díjakat, nincs szükség tehát a „megalázó“ borraivalóra, mert mindenki megkapja a magáét.

Igen ám, de a vendég ezúttal — egy társaság — mégis gavallér volt, és megsértette az önértékes munkásságot azzal, hogy 200.— pengőt még külön is adott, a személyzet jutalmaképpen. Nem vonjuk kétségbe, hogy ezt az összeget a személyzet munkájával ki is érdemelte, de az elv mégis elv. Ha a borraivaló megalázó, akkor azt illő tisztelettel vissza kellene utasítani, de hát kétszáz pengőről volt szó — ez mégis olyan összeg, amikor az önérték elhallgat. Ez az incidens akkor történt, amikor a %-on felüli jutalom kiosztására került a sor, a személyzet nem lévén azzal megelégedve, otthagya a munkát. Tehát a vendég, a kiszolgálást kétszer is megfizette és ennek ellenére a személyzet mégsem volt megelégedve. Nem lett volna sokkal egyszerűbb, ha a vendég %-os jutalom (ajándék) helyett csak egyszeresen fizeti meg a kiszolgálást annak és azoknak, akiket ez joggal megillet?

Teljes mértékben igazolódik a mi álláspontunk, hogy a % mellett a borraivaló sem szűnik meg, sőt akár milyen szép összeg is az, ebben a formában csak ilyen incidensre vezet. Ez a konkrét példa azt bizonyítja, hogy a vendéglátó iparok érdekképviseletai helyesen járnak el, amikor a mai helyzet fenntartásához ragaszkodnak.

Mészáros Győző.

A társadalombiztosítási hátralékok elengedése

Annak idején ismertettük a 6500/935. M. E. számú rendeletet, mely lehetővé teszi a társadalombiztosítási hátralékok méltányos rendezését és ugyanakkor jeleztük, hogy a részletkérdésekre a hivatkozott kormányrendelet végrehajtási utasításának megjelenése után térünk vissza.

Miután a jelzett végrehajtási utasítás a hivatalos lapnak augusztus 14-iki számában 261.600/1935. B. M. szám alatt megjelent, az alábbiakban ismertetjük a rendeletnek főbb intézkedéseit és a szükségessé váló tennivalókat.

Kinek lehet tartozását elengedni?

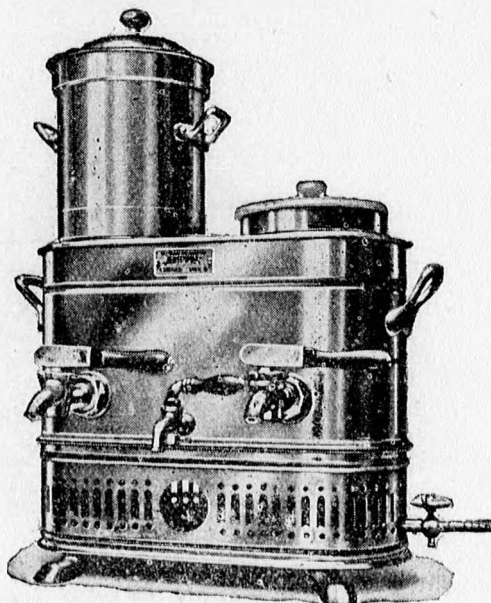
A végrehajtási utasítás szerint az 1935. évi június hó 30-án fennállott társadalombiztosítási tartozások egy részét az adósok három kategóriájának lehet elengedni:

1. Annak, akinek az üzeme fennáll, de tőle függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmények folytán oly mértékű veszteséget szenvedett, hogy üzemének fentartása csak a társadalombiztosítási tartozások egy részének elengedésével biztosítható. További kellék: az üzem fennmaradását közgazdasági érdekeknek kell indokolttá tenniük és továbbá: az üzem tulajdonosának nincs egyéb vagyona, vagy jövedelme, melyből a tartozásokat be lehet hajtani.

Az eredeti wieni

„MUSTAPHA“

KÁVÉFORRÁZÓGÉP:

Vezérképviselőt:

Donáth Lajos

VII., Kertész ucca 42—44. Telefon: 45-8-88.

Olvassa el a „kávékezelés“-ről irt mai közlésünket!

Franck-pótkávé és
Kathreiner-Kneipp
malátakávé

*jó forgalmat
és tisztességes hasznot
biztosít!*

2. El lehet engedni a már megszűnt üzem utáni társadalombiztosítási tartozásokat, ha az üzem működésének gazdasági érdekekből kívánatos újbóli felvételét csak a társadalombiztosítási tartozások egy részének elengedésével lehet biztosítani. Itt is az a további kellék áll fenn, hogy az üzem tulajdonosának egyéb vagyonából, vagy jövedelméből a tartozást nem lehet behajtani. Ilyen esetben az üzemet hat hónapon belül újból üzembe kell helyezni. (3. §.)

3. Elengedhető a társadalombiztosítási tartozásoknak egy része azoknak is, kiknek üzeme 1933. év végéig megszűnt, de gazdasági talpraállásuk, illetőleg valamely kereső foglalkozásban való elhelyezkedésük csak akkor biztosítható, ha a tartozás egy része elengedtetik. Ez utóbbinak előfeltétele az, hogy a végrehajtási eljárás bebizonyíthatóan nem vezetett eredményre. Az eredménytelen végrehajtást akkor lehet bebizonyítottattnak venni, ha beigazolást nyert, hogy az Intézet a behajtási eljárást megindította, nyomtatékosan szorgalmazta, ennek eredményeként a tartozás nem folyt be, vagy nem teljes összegben folyt be. A kérelmezőnek igazolnia kell, hogy a kereső foglalkozás, melyet elnyer, a hátralék kétszeresét nem haladja meg és évi 6000 pengőnél nem nagyobb.

Egyáltalán nincs helye az elengedésnek:

a) az 1935. június 30. napja után esedékessé vált OTI járulékoknál.

b) valamint nem lehet elengedni a háztartási alkalmazottak után felszámított társadalombiztosítási tartozásokat.

Mikor van helye a tartozás elengedésének?

A rendelet 2. §-a felsorolja azokat a feltételeket, melyek együttes fennforgása esetében tartozás elengedésnek van helye. Eszerint elengedésnek van helye:

1. Ha a hátralékos üzem veszteséget szenvedett, a rendelet meghatározza: mi számít veszteségnek: veszteségnek számít, ha az üzem vagy vállalat üzemi (üzleti) kiadásai a nyers bevételek összegét meghaladják. Üzemi kiadásoknak tekinthetők: az üzemi anyagkészlet és az árúkészlet beszerzésére, karbantartására és kezelésére fordított kiadások, az alkalmazottak járandóságai, az épületek, gépek, valamint az egyéb leltári tárgyak elhasználása fejében eszközölt évi tartalékolások vagy leírások abban az esetben, ha a hátralékos jövedelmét hiteles mérleggel és nyereség-veszteség számlával bizonyítja és ha ezek a tartalékolások vagy leírások a mérlegben, illetőleg a nyereség-veszteség számlában szerepelnek: amennyiben a tartalékolás vagy leírás nagysága ellen aggály merült fel, a bizottság (12. §.) az összegnek az alkalmazott könyvszakértő (24. §.) útján történő megállapítását rendelheti

NAGYVÁSÁRTELEPRŐL

árak hazaszállítását és mindennemű egyéb fuvarozást legolcsóbban vállal **Braun Mór** fuvaros. Állomáshely: Központi Vásárcsarnok, IX., kerület, Csarnok-tér. Telefonszám: 87—8—55.

el; üzemi kiadásoknak tekinthetők továbbá a vállalatok vagy üzemet terhelő, adók, illetékek és vámok, valamint a vállalat vagy üzem behajthatatlan követelése. Nem tekinthetők üzemi kiadásoknak a szervezés költségei, továbbá azok az összegek, amelyeket a hátralékos a vállalat vagy az üzem nagyobbítására, az alap-kezelet emelésére, nem a régiók pótlására szolgáló új leltári tárgyak beszerzésére, háztartási vagy ajándékozási célra fordított.

2. A veszteségnek oly mértékűnek kell lennie, hogy az üzem fenntartása csak a társadalombiztosítási járulékok egy részének elengedésével biztosítható. Igazolnia kell, hogy az üzem zavartalan további folytatása érdekében a kísérletek megtörténtek, de ezek eredményre nem vezettek.

3. Igazolnia kell azt is, hogy a veszteség a hátralékostól függetlenül, rendkívüli körülmények következtében állott be, (pl.: gazdasági válság, bel- vagy külföldi fizetési eszközök értékében beállott változások, betegség, elemi csapások, a jogasztás irányának, a dívatnak változása, stb.) és a veszteséget kellő gondossággal nem lehetett elkerülni.

4. Igazolandó, hogy az említett veszteség a hátralékos üzemének nem rövidebb időszaki, vagy átmeneti, hanem hosszabb időn át tartó jelensége volt.

5. Igazolnia kell, hogy az üzem működéséhez közgazdasági érdekek fűződnek. A rendelet felsorolja, mikor kell az üzemet közgazdasági érdekűnek tekinteni?

Közgazdasági érdekűnek tekinthető az üzem vagy vállalat működése, ha termelvényei a közszükséglet kielégítésének vagy a helyes áralakulás biztosításának jelentős eszközei, ha termelvényei a belső piacon külföldi árúkat pótolnak, ha termelvényeit külföldön helyezi el, ha működése az ország deviza-állományának gyarapítását eredményezi, ha működéséhez állampénzügyi érdekek fűződnek, ha a vállalat vagy üzem valamely közérdekű vagy a jövőben közérdekűvé válható szabadalomnak birtokosa, ha működésétől az ország valamely területének gazdasági felvirágzása függ, ha további működése az alkalmazottaknak vagy a hátralékos által eltartottaknak számára vagy az önálló gazdasági alanyok életképességének fenntartásához fűződő közérdekre tekintettel szociális vonatkozásban is kívánatosnak mutatkozik.

6. A tartozás elengedésének előfeltétele az is, hogy a hátralékos üzem tulajdonosának egyéb vagyona nincsen, amiből a tartozást be lehetne hajtani. *Végrehajtható vagyonként nem jön tekintetbe az üzem tulajdonosának ingó vagyona, ami társadalmi helyzetének szerény életmód mellett lehetővé tételét szolgálja.*

A 6. §-ban körülírja a rendelet, milyen módon

PANSIONAK, FAGYLALTOZÓNAK, vagy más üzleti célra is kitűnő helyen, Balatonfenyves központjában fekvő legértékesebb telkem átadnám. Dékány fűszeres, Budapest, VIII., ker. Mátyás-tér 5a.

Használt

billiárdasztalokat

jó árban vennék.

Ajánlatokat küllméret és gyártmány megjelölésével „Készpénz” jellegre a kiadóhivatalba.

történik a most ismertetett feltételek fennforgásának igazolása.

A feltételek fennforgásának bizonyítása a hátralékos terhel, kivéve a sikertelen végrehajtást, melyet az Intézet hivatalból állapít meg, a bizonyítékokat a kérvényhez kell csatolni. Ha a bizonyítékok terjedelműknél, természetűknél, vagy elmozdíthatatlanságuknál fogva nem csatolhatók, akkor azokat a kérelemben tüzetesen meg kell jelölni.

Hogyan kell igazolni a feltételek fennforgását?

A bizonyítás hiteltérdelemről történhetik: szabályszerűen vezetett üzleti könyvekkel, mérleggel, nyereség- és veszteség-számlával.

A rendelet meghatározza, mikor lehet hitelt érdemlőnek tekinteni a bizonyítást azoknál, kik nem vezetnek könyveket; ilyen esetekben a hátralékosnak állításait okiratokkal, számlákkal, üzleti levelekkel, vagy más írásbeli igazolások bemutatásával kell igazolnia, vagy ha ilyenekkel nem rendelkezik, az állításokat kellően ellenőrizhető ténykörülményekkel kell valószínűsíteni. Mivel kézműves iparosaink túlnyomó része ebbe a kategóriába tartozik, azért figyelni kell arra, hogy a veszteséget a kézművesiparos igazolja alkalmazottjai létszámának kényszerű csökkentésével, saját életszínvonalának a hátralék felszaporodásának idejében bekövetkezett leszállításával, ha lehetséges, a kézművesiparos igazolja azt, hogy vagyoni romlás címen adóelengedésben részesül, vagy ez okból jövedelem vagy vagyonadóval nem terhelhetett meg, esetleg igazolandó, hogy csődönkívüli kényszeregyezés alatt áll.

Mit engednek el?

Elengedik:

a) a társadalombiztosítási járulékokból ezzel kapcsolatos munkaadói megtérítésekből, úgyszintén perkoltségekből származó tőketartozásokat, de legfeljebb 50% erejéig.

b) a késedelmi pótlékokból származó tartozásokat.

A tartozások el nem engedett részére — esetleg késedelmi pótléktól mentesen — 36 havi részletfizetést lehet engedélyezni.

A feltételek ennél a pontnál nagyon szigorúak, amennyiben egyetlen részletfizetési határidő elmulasztása esetén az egész tartozás feléled.

A kérvény beadása.

A tartozás elengedését és a részletfizetési kedvezmény megadását a hátralékosnak kérelmeznie kell. *A bélyegmentes kérelmet — megfelelő bizonyítékokkal felszerelve — 1935. évi október 31-ig annál az intézetnél (OTI ker. pénztár, vagy kirendeltség) kell benyújtani.*

GASSNER TERÉZ-KÖRUT 19.

Ajánl: modern butorszöveteket, butor-velourokat, butor-plüssöket, egyszínű és mintás függönyöket, kókusz, bouclé, gyapjuvelour szőnyeget, fehér és színes abroszokat.

**Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt** kávéházakban
nélkülözhetetlen

tani, amelyik az elengedni kért hátralékot előírta és nyilvántartja. Ha valakinek az OTI-nál és a MABI-nál van tartozása, akkor a tartozás elengedését külön-külön mindegyik intézetnél kell kérelmeznie. Ha a kérelmezőnek több számlája van, a kérelemben azt is meg kell jelölnie.

Nyomatékosan figyelmeztetjük kartársainkat arra, hogy az október 31-ik határnap elmulasztása esetén igazolási kérelemnek nincs helye; aki tehát október 31-ig a kérelmet a tartozás elengedésére nem adja be, az a szóbanlévő kedvezménytől esik. Ha a tartozás összege vitás, ez a kérelem beadásának nem akadálya. Ebben az esetben a határozathozatalt elhalasztják a vita jogerős eldöntéséig.

A tartozás elengedése iránti kérelem előterjesztésének az illető társadalombiztosítási tartozásokkal vonatkozásban az árverésre halasztó hatálya van.

Az elengedési és részletfizetési kedvezmények tárgyában ötös tagú bizottságok döntenek. Budapesten az 5000 pengőn felüli tartozásokra egy központi bizottság működik, továbbá valamennyi kerületi pénztár székhelyén működik egy-egy bizottság az 5000 pengőn aluli tartozások tárgyában.

Fontos rendelkezése a rendelkezésnek az, hogy a *bizottság tárgyalására a hátralékost, annak törvényes képviselőjét meg kell hívni és az a tárgyaláson megjelenni köteles, hacsak ebben fontos ok nem gátolja.* A tárgyalást a hátralékos, vagy annak törvényes képviselője kérelmére fontos okból el lehet halasztani, avégből, hogy azon személyesen megjelenhessen. Ha a hátralékos, vagy törvényes képviselője a tárgyaláson nem jelenik meg és távollétében a tényállás megnyugtató módon nem tisztázható, az elengedés és részletfizetés iránti kérelmet véghatározattal el kell utasítani. *Ha a hátralékos, illetőleg törvényes képviselője elháríthatatlan akadály miatt nem jelenhetett meg, az 1929. évi XXX. tc. 51. §-ának szabályai szerint igazolási kérelemmel élhet.* A bizottság az igazolási kérelem tárgyában jogorvoslat kizárásával határoz.

A bizottság jogosult a hátralékostól minden olyan adatot bekívanni, mely a tényállás megállapítására alkalmas; nevezetesen jogosult a hátralékos üzleti (gazdasági) könyveinek és vagyoni állapotát feltüntető feljegyzéseinek megvizsgálására is és *ebből a célból hites könyvszakértőt is alkalmazhat, aki a tárgyaláson résztvesz. A könyvszakértőnek a hátralékos terhére megállapítandó költségeit a szakértővel történt előzetes megegyezés alapján a bizottság jogorvoslat kizárásával állapítja meg.* A hátralékos a könyvszakértő költségét az intézetnél letétbe helyezni köteles. Amennyiben a hátralékos a könyvszakértő költségét záros határidő alatt nem helyezi letétbe, az elengedés és részletfizetés iránti kérelmet véghatározattal el kell uta-

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR
ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 31-0-63, 45-3-71.

Alapított 1824.

sítani. A bizottság könyvszakértőül csak a törvényszéki hites szakértőt alkalmazhat. A bizottság a tárgyalást kiegészítés végett elhalaszthatja, de ha az ügy tisztázódott, a kérelem tárgyában egyszerű szótöbbséggel dönt.

A bizottság határozata ellen jogorvoslatnak nincs helye, tehát a tartozás-elengedés és részletfizetés iránti kérelmet gondosan kell előkészíteni, mert ellenkező esetben a kellőképpen elő nem készített kérelmet visszautasítják.

Hogyan került a tea Európába

avagy

A krumpli egyik kortársa

Már régóta közszükségleti cikk Európában a tea és mégsem olyan túlságosan régi ismerősünk. Nyugaton mindössze azóta ismeretes, mint a krumpli. De míg ennek a történetéről jóformán semmit sem tudunk, a teáról pontos értesüléseink vannak. Kinában már a Krisztus utáni harmadik században a nép itala volt és rövidesen utat talált a szomszédos államokba is. Már 729-ben Shomu japán császár Nara-beli palotájába száz szerzetest hívott, akiket teával vendéglített meg. Ez még behozott áru volt. De 801-ben egy Saicho nevű szerzetes teamagvakat hozott Kinából és Hiei-Lanban el is ültette azokat. Ugyanennek a századnak a végén jelent meg először a tea Európában. Egyik arab utazó azt írja, hogy Kanton állam legfőbb bevételi forrásai a sóra és teára kivetett vámok voltak. Marco Polo, a híres velencei származású utazó, a Középkornak ez a Kelet-Ázsiát illető legnagyobb szaktekintélye, tud már a teáról. Tőle tudjuk, hogy 1285-ben az egyik kínai pénzügyminisztert a teadók önkényes emelése miatt elcsapták!

De még több mint 300 évig tartott, míg Európa valóban megismerte a teát. Körülbelül 1550 óta írnak egyes hollandi utasok valami kellemes italról, amelyet egy bizonyos cserje leveleiből nyernek. Giovanni Battista Ramusio, L. Almeida, Maffeno, valamint Tarreira, ezek a világszerte utazók is hoztak hírt felőle az európaiaknak.

1610-ben végre a holland Keletindiai Kereskedelmi Társaság volt az, aki az első teát szállította az európaiaknak. 1636-ban ismerte meg a teát Franciaország és körülbelül ezzel egyidejűleg már Angliában

M o c z n i k - m u s t á r legyen minden asztalon!

Hungária jéggyár

Budapest, VI., Forgács-u. 16.

Telefonszám: 91-0-71.

is megtaláljuk. Nyugat-Európa ezen államaiba tengeri úton került, az oroszokhoz viszont 1638-ban szárazföldi úton. Orosz utazók cobolybundák ellenében cserélték a teát. Nemsokára Moszkvában is nagyon népszerű lett ez a távol Keletről származó új ital. Különös, hogy a tea egyidőben hódította meg Európát szárazon és vizen! 1650-ben Angliában már „kitűnő, sok orvos által ajánlott ital” hírében állott. De ellenzői is voltak. 1678-ban a teaivást piszkos szokásnak tartották és még 1756-ban is akadt egy angol orvos, aki azt hirdette, hogy a tea mind a férfi-, mind a női szépségnek árt! De épen ebben az időben Angliában a tea már teljesen otthonra talált, holott még nem is 100 évvel ugyanott valóságos ritkaságszámba ment.

1664-ben az angol keletindiai társaság két font teát méltónak talált királyuknak adandó ajándék számára. II. Károly az ajándék-teát először bizalmatlan gyanakvással kóstolta meg. Valószínűleg alaposan kinévette volna azt, aki azt állította volna előtte, hogy a tea rövidesen az angol nép általánosan kedvelt itálává lesz. De már 1705-ben, tehát mindössze 40 évvel később az ország 100.000 font teát fogyasztott, 1725-ben több mint 400.000 fontot, 1825-ben pedig Anglia évi teafogyasztása 28 millió fontra rúgott és végül ma az angol teaszükséglet évente meghaladja a 60 millió fontot is. A londoni kávéházakban már a XVIII. század első felében a tea úgyszólván teljesen kiszorította azt az italt, amelytől ezek az üzemek tulajdonképeni nevüket nyerték.

Anglia — Oroszország mellett — mindmáig Európa legnagyobb teafogyasztója. Az anyaország fogyasztásával úgyszólván egyenlő gyarmatának, Kanadának a teaszükséglete. A skandináv államokban is sok tea fogy, míg az európai szárazföld messze mögöttük marad. Mindazonáltal Hollandia — ahol a lakosságra fejenként 0.70 kg tea jut — túlszaz az angolszász Amerikán, ahol fejenként a teaszükséglet mindössze 0.61 kg. De Németország és Franciaország nagyon távol áll tőlük; amannál az évi fogyasztás csak 0.05, ennél csupán 0.03 kg fejenként. Hasonló a helyzet egész Dél-Európában. Itt ugyanis túlságosan közel van a kávé szülőhazája. És ehhez még az is hozzájárul, hogy ez az előázsi ital ugyanebben az évszázadban hódította meg Európa déli felét, mint a tea Észak-Európát.

KÁVÉHÁZI

PARKETTA

SZABÓKY GYÖRGY IX., Üllői-ut 73. T. 37-4-03.

Saját érdekében kérjen árajánlatot a kávéházak legrégebb és legmegbízhatóbb parketta és padlózási vállalatától.

SZEGÉNYISÉGI BIZONYÍTVÁNY az olyan

NIKOTEX-LÁDA

amelyben nincsen bőségben

NIKOTEX

SZIVAR ÉS CIGARETTA.

A főváros lakossága viseli az egyenesadóterek 46.5 százalékát

A magyar kir. pénzügyminisztérium a legújabb adóstatistika szerint, amely az 1933. évi egyenesadók kivetési és befizetési eredményeire vonatkozó adatokat közli, két táblázatban vannak kimutatva a kivetett egyenesadóösszegek megoszlása egyrészt a városok és községek között, másrészt az egyes foglalkozási ágak (jövedelmi források) között. A megoszlás arányszámait nagyjából megegyeznek az 1932. évre vonatkozó adatokkal. Az összes egyenesadóter az előírás szerint 291 millió pengő 46.5%-át Budapest lakossága viseli, 22.1%-át a törvényhatósági és megyei városok és 31.4%-át a kis- és nagyközségek.

A másik összeállítás szerint az összes egyenes adóteherből 44.7% esik a házbirtokra (130.3 millió P, ebből a 92.1 millió pengő a bérlők terhére eső házadó), 16.9%-a az alkalmazottakra, ennél kevesebb, 16.7% a földbirtok részesedése, az ipar viseli az egyenes adóteher 5.5%-át, a kereskedelem 4.2%-át, a társulatok 4.5%-kal részesednek az egyenes adóteherben, 1.4%-kal a szabad foglalkozások.

Külön kimutatás számol be a befizetési eredményekről és hátralékokról. Az együttesen kezelt hátralék az állami adóhátralék 1933 elején 117.1 millió pengő, az év végén 132.4 millió pengő volt. A külön kezelt adóknak, az alkalmazottak kereseti, különadó-jának és rokkantellátási adókban (összesen 38.5 millió pengő) természetesen nem volt hátralék.

A Magyar Kávésipari Évkönyv tartalma:

Határidők nyilvántartása.—Miért hova forduljunk? A Budapesti Kávésok Ipartestületének tisztikara. — A budapesti kávéházak tulajdonosainak névsora. — Vidéki kávéházak névsora. — Kávésipari intézmények. — A ma problémái, — írta Mészáros Győző. — Az ipar gyakorlására vonatkozó törvényes intézkedések és rendeletek. — Zenélési szabályok. — Énekelőadások. — Az 1934-35. évben kiadott rendeletek. — Vendégipari alkalmazottak munkaviszonyai. — Vendégipari alkalmazottak felmondása. — Bírói gyakorlat. — Betegségélyző rendelkezések. — Kereseti adó megállapítása. — Elvi döntések. — Adóügy. — Ipargyakorlás. — Képesítés, munkakönyv. — Tanoncügyek. Az évkönyv kedvezményes ára a testület tagjai részére 3 (három) pengő.

Kapható: a testület irodájában.

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat
Budapest, VII., Klauzál-utca 8. — Telefon: 38-5-59.
Az ország legnagyobb gőzmosó üzemé, legmodernebbül berendezve! Legkíméletesebb mosási-rendszer.

HIVATALOS RÉSZ

Tanonciskolai beiratás:

Értesítjük a t. Kartárs urakat, hogy tanonciskoláinkba az 1935—36. iskolaévi beiratkozásokat 1935. szeptember 5., 6. és 7.-én az iskola termében naponta 10—1 óra között tartjuk meg. Az első ízben iratkozó tanoncok születési anyakönyvi kivonatukat és tanoncszerződésüket hozzák magukkal. Volt tanítványaink pedig csak az „Évvégi Értesítő” könyvükkel iratkozhatnak be. Azok a tanulók, akik még nincsenek szerződötve, főnöküktől nyilatkozatot hozzanak, hogy munkahelyükön, mint próbaidős tanoncok vannak alkalmazva.

A beiratásoknál semmiféle díjat nem szedünk.

Budapest, 1935. szeptember 15.

Mészáros Győző s. k.
a Budapesti Kávésok Ipartestülete
és a felügyelő bizottság elnöke.

Marton József s. k.
a kávészakir. tanonciskola igazg.

Figyelmeztetés. Az év végének közeledtével felhívjuk kartársainkat ipartestületünk azon határozatára, hogy *újévi ajándékokat* nem osztogatunk. — Ez okból figyelmeztetjük kartársainkat, hogy ilyen cikkeket ne rendeljenek meg.

Ebek bevitele a kávéházakba. A székesfőváros főkapitánya — hozzá érkezett panaszok folytán felhívta a rendőri közegek figyelmét a 654—1901. Kgy. szabályrendelet 17. §-ára, mely szerint:

„Ebeket vendéglőbe, kávéházakba, vagy más ily nyilvános helyekre, továbbá nyilvános járműveken, mint társaskocsikon, közúti vaspályákon, helyi közönséges vagy csavargózhajókon magával vinni tilos.”

A szabályrendelet 35. §-a szerint az ezen rendelkezés ellen vétők rendőri kihágást követnek el és a 2—100 K.-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

A kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium személyzeti és ügyrend beosztása. A minisztérium ügyköre két főcsoportra oszlik: a) kereskedelem, b) közlekedés. Az elnöki osztály felülvizsgálatát önmagának tartotta meg *Bornemisza Géza* miniszter, a kereskedelmi csoport ügyeit *Winckler István* államtitkár, az idegenforgalmi és légiforgalmi ügyeket *Tormay Géza* államtitkár vizsgálja felül, az egész közlekedési

Chrómoztassa, nickeleztesse felszerelését

NEMES EDE chromozó vállalatánál,
Budapest, VI., Nagymező ucca 45.
Telefon: 18-9-80.

MÁLNASZÖRP prima,
utóprés mentes succusból, 65% cu-
kortartalommal kg.-ként (10 kg-on
felüli vételnél) P. **1.48**

SZARDELLAGYÜRÜ
10 halas, kétféle minőségben, és pedig
mindkettő elsőrangú áru
dobozonként P. **-.70**
dobozonként P. **-.79**

OLIVAOLAJ
eredeti olasz, legjobb minőség
1 kg.-os dobozban P. **2.70**

Budapesti Kávésok
Áruforgalmi Rt-nál
Budapest, VIII., József-krt 38.
Telefon: 39-2-77.

csoport felülvizsgálatát pedig *Dálnoky Kovács Gyula* államtitkár végzi.

Az elnöki osztály vezetője dr. *Koós Ödön* miniszteri osztályfőnök.

A) csoport: I. Belkereskedelem vez. dr. *Árkay Ferenc* min. tanácsos; II. Külkereskedelem, vámügyek: vez. dr. *Ferenczy Izsó* min. osztályfőnök. III. Idegenforgalmi ügyek: vez. *Válkay Bertalan* min. tan.

B) csoport: IV. Közlekedés: vez. *Darányi Ferenc* min. osztályfőnök; V/a. Vasúti igazgatás: vez. *Darányi Ferenc* min. o. főnök. V/a. Vasúti műszaki ügyek: vez. *Vasdinnyey Pál* min. tan. VI. Hajózási ügyek: vez. vitéz *Vargha Miklós* műszaki főtanácsos. VII. Közúti gépjármű ügyek: vez. dr. *Ladányi Dezső* min. tanácsos. VIII/a. Közúti közigazgatás: vez. dr. *Vécsey Kálmán* min. tanácsos. VIII/b. Műszaki ügyek: vez. *Benke István* min. tanácsos. IX/a. Dunahidépítési ügyek: vez. dr. *Álgyay Hubert Pál* min. osztálytan. IX/b. Közúti hid szakosztály, kivéve a Dunahidak ügyét: vez. *Barsy Károly* min. tanácsos; X. Posta, távirat, távbeszélő és rádió ügyek: vez. *Tersztyánszky Ákos* postavezérigazgató. XI. Légiforgalom (M. Kir. Légügyi Hivatal) vezetőül kinevezték az azóta meghalt dr. *v. Rákosi György* légügyi főigazgatót, akinek utóda még nincs kizemelve.

A minisztériumi számvevőség vezetője *Kirchmayer Ödön* számvevőségi igazgató.

A segédhivatal vezetője: *Csermendy László* főigazgató, az elnöki iroda vezetője *Buresch János* segédhivatali igazgató.

H I R E K

Személyi hír. *Mészáros Győző*, ipartestületünk elnöke, nyári üdüléséből hazaérkezett és a testület ügyeinek vezetését átvette.

Gyászbesz. *Horváth Dezső*, a Lovrana kávéház egykori tulajdonosa, ipartestületünknek sok éven át volt tagja és előljárósági tagja folyó évi augusztus 16-án rövid szenvedés után 69 éves korában elhunyt. A megboldogult iparüzése folyamán tevékeny részt vett iparunk munkájában, különösen a zenés kávéházak érdekében sok munkát fejtett ki. Elhunytát özvegye, leánya, veje, két fia, menyei, unokája és számos barátja és tisztelője gyászolja. Temetése augusztus 18-án nagy részvét mellett ment végbe a rákoskeresztúri temető halottas házából. A temetésen az ipartestület tagjai, *Gál Arnold* és dr. *Strausz Vilmos* vezetése mellett nagyszámban jelentek meg és a koporsónál a kartársak nevében dr. *Strausz Vilmos* alelnök mondott baráti búcsúztatót.

Házasságkötés. *Mezei László* ipartestületünk tagja, az *Etoile* kávéház tulajdonosa, folyó évi augusztus 25-én házasságot kötött *Reiter Settivel*.

Géber Ignác kartársunk *Kató* leányát nőül vette *Gerő László*.

A fiatal pároknak sok szerencsét kívánunk.

Tanonciskolai beiratások. Ismételten felhívjuk tanonc tartó kartársaink figyelmét arra, hogy a tanonciskolai beiratások f. évi szeptember 5., 6. és 7. napjain, naponta 10—1 óra között fognak a tanonciskolai helységben végbemenni. — Minthogy a tanonciskolába járásáért a törvény a munkaadót teszi felelőssé, nyomatékosan figyelmeztetjük kartársainkat, hogy tanoncok beiratkozását és iskolabajlását szigorúan ellenőrizzék.

A kávé ára és a kötött gazdálkodás. A békebeli árakkal való összehasonlítás annál nagyobb eltéréseket eredményez, mennél inkább rendszerré válik a kötött gazdasági forgalom, mennél jobban elávolodunk a szabad forgalom békebeli alapjaitól. Talán a legiellegzetesebb példa erre a kávé magyarországi nagykereskedelmi ára, amely a békebeli színvonalhoz képest 195%-on áll. Ezzel a mutatószámmal a kávé tartja nálunk a drágasági rekordot a nagykereskedelmi árak jegyzékében — vagyis az a cikk, amely a világpiacon talán a legnagyobb árvesztéseget szenvedte az évek óta érvényesülő bessz hatása alatt.

Mikor lehet italmérési ügyben a pénzügyminisztériumban eljárni? Értesítjük az érdekelteket, hogy ezentúl italmérési ügyekben az illetékes ügyosztály csak hétfőn, kedden és szerdán 12—2 óra között fogad. Eddig a felek naponta két órán keresztül az ügyek elintézését hátráltatták. Az új rend tehát az ügyek gyorsabb elintézését is célozza.

Két új sínautóbusz indult meg júliusban Bécs és

CSÁKY-féle MUST MOST

Üzemvezető

Csak ezen fényképpel ellátott igazolvánnyal rendelkező alkalmazottamtól sziveskedjék árut elfogadni.

TELEFONI MEGRENDELÉSEK A VÁROS BARMELY RÉSZÉBE AZONNAL TELJESITTETNEK.

CSÁKY vezetése
alatt álló

SAJTOLÓ
ÜZEM

Váci ucca 69
a IV. ker.
előljárósággal
szemben.

Telefon: 87-3-86

MÁRKA-MUST!

Must kiszolgálás
megkezdődött.

Budapest között. Este indulnak, hogy az utasok nagyobb kényelemben érkezhessenek Bécsbe. Az ellenvonat reggel jön vissza Pestre. Nevük: Huba és Tass.

Új, modern központi hajóállomás felépítését tervezik a Dunaparton. Mint illetékes helyről értesülünk, a korzó előtti pesti Dunapart rendezésével kapcsolatban a hatóságok elhatározták, hogy az Erzsébet-híd és a Lánchíd közöttelaterülő barakkokat és ideiglenes épületeket el fogják távolítani. Helyükre a DGT és a MFTR egyesített állomásai kerülnek. Az új egyesített modern kikötő, a kényelem és technika minden eszközével pompásan fel lesz szerelve, úgy hogy az állomás fedett várócsarnokával egyben, nagyon hozzájárulna a Dunapart világvárosi jellegének növeléséhez.

A vaj- és sajtexport legújabb adatai. Most készült el a *Tejtermékellenőrző Állomás* kimutatása a július elsejétől augusztus közepéig exportált vaj- és sajt-mennyiségekről. Az elmúlt évhez viszonyítva jelentékeny visszaesés mutatkozik a magyar vaj és sajt külföldi elhelyezése körül. Júliusban 286 mázsa vaj ment Németországba, 101 mázsa Olaszországba, azonkívül 89 mázsa másodrendű nem márkás vaj ugyancsak Olaszország számára. A *júliusi vajkivitel tehát összesen 476 mázsa volt.*

Az augusztusi vajexport eddigi eredménye 171 mázsa, melynek nagy részét Németország vette át. Olaszország egy vagon másodrendű főzővaját és

Kantos testvérek r. t.

festő, mázó és
tapétázó iparüzem

Budapest, VI., Horn Ede-utca 5. Telefon: 19-4-51, 18-5-23.
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és fal-
kárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

TELEFON 81-2-74

TOKAJI **FUCHS-TOKAJI**

LERAKAT

MINTAPINCE: V. NÁDOR-U. 5

Új és használt kávéházi és vendéglői berendezések

vétele és eladása. Billiárdok, asztatok, székek, alpakka, lüveg, porcelán, kávégepek stb.

Fried Zsigmond és fia VI. Király-u. 44. Tel: 29-1-34.

egészen csekély mennyiségű márkás vaját vásárolt tőlünk. Figyelemreméltó, hogy a július—augusztusi kimutatásokból az angliai vajexport teljesen hiányzik.

Júliusban jelentékeny mennyiségű juhtúró ment ki Ausztriába, de sajtból 250 kilót vásárolt Ausztria. Németország is felvett magyar sajtot, főleg ömlesztett árut és az úgynevezett vak ementált.

Pénzügyi reformok. Ez a címe egy 20 oldalas füzetnek, amely a kamatuzsora kiirtását, a reflációt, az adósságrendezést, az új hitelrendszert, a bankok áruüzletének beállítását, a valutaspekuláció eltiltását és a közterhek igazságos elosztását követeli. A füzetet az IPOK küldte szíjjel.

Dániában fejenként 65.1 kg cukrot fogyasztanak, Oroszországban csak 5.9 kg-ot. A világ cukorfogyasztását dr. Mikusch, az ismert cukorstatistikus 1933-34-ben 26 millió tonnára becsüli, szemben az 1932-33. évi 25.9 millió tonnával. 1933-34-bei a cukorfogyasztási fejadag átlagban 12.8 kg volt. Európában átlag 16.7 kg cukrot fogyasztottak fejenként. Az egyes európai országokban a legtöbb cukrot fogyasztották Dániában 65.1 kg-os fejadaggal; utána következett Anglia 48, Svájc 47.3, Németország 28, Ausztria 25.9, és Csehország 24.6 kg-mal. Oroszországban volt a legkisebb a fejadag: mindössze 5.9 kg. A magyar cukorfogyasztás fejkvótája jóval kisebb az európai átlagnál.

Hová nem adnak többé italmérési engedélyt? A székesfővárosi pénzügyigazgatóság f. évi július hó 5-én kelt 128.849-V. fő. számú értesítésében közölte, az érdekelt szakmai érdekképviseleteket, hogy a pénzügyminisztérium IX., Tompa-u. 6. szám alatti házában levő helyiségeket vendéglői és korezmai italmérés szempontjából tiltott üzlettel minősítette, ahová sem új italmérési engedélyt nem ad a pénzügyi hatóság de még meglévő engedély áthelyezését sem engedélyezi, hanem esetleg egy ily irányú kérelmet tárgyalások mellőzésével elutasít.

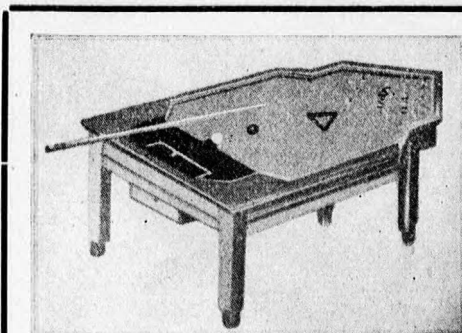
Olaszországban is csak akkor nyitható új élelmiszerüzlet, ha arra szükség van. A csehszlovák kormány a napokban rendeletet adott ki, mely szerint új élelmiszerüzlet csak az esetben nyitható, ha arra szükség van, ami azt jelenti, hogy az új üzlet nem fog a meglévőknek egészségtelen versenyt okozni. Hasonló rendelkezés lépett most Olaszországban is életbe. Az olasz kormány ugyanis 1930. májusában tilalmat bocsátott ki új élelmiszerüzletek nyitására. A tilalom, amely 5 évre szól, ez év június 20-án járt le, de a kormány ezt nem újította meg. A most megjelent rendelkezés szerint a jövőben új élelmiszerüzletek nyitására csak akkor adnak engedélyt, ha a községi előjáróság megvizsgálta, vajjon szükség van-e rá. Ezt a kérdést a községi előjáróságok az illetékes körzeti

Springut Henrik utoda Utner Márton tojás-
nagykereskedő
Budapest, VI., Vasvári Pál u. 11. telefon: 21-7-24.
Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglőszámlója

kereskedői szindikátusok véleményének meghallgatása után dönthetik csak el.

Teában nagyobb a kínálat, mint a fogyasztás. A teafogyasztás az utóbbi években nem emelkedett, de az ültetvényesek mégis mindig nagyobb és nagyobb területeket ültettek be és ennek folytán nagyobb mennyiségű teát hoztak forgalomba, úgy, hogy a teát az utóbbi években csak hanyatló árakon lehetett értékesíteni. Azok az országok, amelyek a teatermelés korlátozására vonatkozó egyezményben résztvettek, az 1934—35. évben 2½%-kal nagyobb mennyiséget visznek a világkereskedelemben; ez és a keletázsiai fokozott szállítások a világpiacon újból olyan nagy kínálatot okoztak, hogy annak mennyisége meghaladja a fogyasztást.

Iparengedélyhez akarják kötni a tejkimérést. A tejellátó és tejfeldolgozó vállalatok, a tejet fogyasztó vendégiparok és a tejkimérő detailkereskedelem képviselői értekezletet tartottak a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában, hogy a tejrendelet végrehajtási utasítását megvitassák. E rendelettervezet intézkedéseit dr. Kemény Dezső kamarai ügyvezető titkár ismertette részletesen, mire beható vita indult meg az érdekeltségek részéről. Igen fontos volt annak megállapítása, hogy a közvetlen fogyasztók részére történő úgynevezett egyszerű tejkimérés, ha az rendes üzletben történik, az 1922:XII. tc. értelmében *szabad ipar* és semmiféle közérdek nem indokolja annak az iparengedélyhez kötött iparok közé sorolását, annál kevésbé, mert Budapesten minden egyes üzletnek, ahol tejkimérés történik, közegészségügyi szempontból úgy is a polgármester engedélyével kell ellátva lennie. Ezzel kapcsolatban fontos a szerzett jogok megóvása is. Sérelmesnek találta az értekezlet a tervezetnek egyik-másik olyan rendelkezését, amely az *Orsz. Magyar Tejszövetkezeti Központ részére privilégizált helyzetet biztosít*. Az értekezlet továbbá a fogyasztóközönség érdekében a tejkimérésnél a közönséges tejespalackok eddigi használatának fenntartását kívánja. Az elhangzott vélemények alapján a kamara véleményes jelentését sürgősen felterjeszti a minisztériumhoz.

Kérjen árajánlatot!

Kartársak figyelmébe!

Szab. kuglibilliárdasztal

Egyesített karambol, kugli- és lyukjáték.

Szórakoztató közkedvelt **sportjáték.**

Automata nélkül zárja a játékidőt.

Forgalomba hozza:

FEHÉR FERENC szab. tul.
Bp. VI., Vörösmarty-u. 43.
Telefenhívó: 46-9-67.

Cianozás

garanciával vidékre is versenyképes árakon. Vegyész-mérnöki vezetés.
MEZEY vacuum cianozó és lakáskarbantartó vállalat,
BUDAPEST, CSENGERY UCCA 51. — TELEFON: 13-0-95.

Ipari és közigazgatási hírek

Nem szabad a pálinkaméréseknek utcán át teát árusítaniok. A pálinkamérések újabban rátértek teának utcán át való árusítására. Ez azonban megengedhetetlen, mert a 101.000.1921. számú pénzügyminiszteri rendelet kifejezetten előírja, hogy „korlátlan kimérési üzletekben és a korlátolt kimérési üzletek közé tartozó kizárólagos pálinkamérésekben sem élelmickeknek, akár az üzleti helyiségben, akár azon kívül történő fogyasztásra való kiszolgáltatása, sem egyéb, a szeszes italok és alkoholmentes üdítőitalok fogalma alá nem eső árucikkkel való kereskedés nem gyakorolható”.

E rendelkezés értelmében tehát a pálinkamérések ellen a kimért tea árusítása miatt felmerülő panaszok a legteljesebb mértékben jogosultak.

Képesítéshez kötött ipart űző közkereseti társaság szakképzett tagjának a társaságból történt kilépése mily iparjogi következményekkel jár? Az 1922:XII. tc. 4. §-ának harmadik bekezdése szerint, ha a képesítéshez kötött ipart űző közkereseti társaságnak az ipari képesítést saját személyében igazoló tagja a társaság kötelékéből kiválik, a társaság (a fennforgó esetben az ipart folytató társtag) köteles ezt a körülményt az iparhatóságnak nyolc nap alatt bejelenteni. Az iparhatóság erre megfelelő, de hat hónapnál nem hosszabb határidőt engedhet a társaságnak abból a célból, hogy ez alatt az idő alatt az üzlet vezetésére jogosult oly tagot jelentsen be, aki a megállapított szakképzettséget és az önálló iparüzésnek egyéb feltételeit saját személyében igazolja.

A 78.000—1923. K. M. számú (végrehajtási) rendelet 9. §-a szerint az új társtag bejelentésének határidejét olyképpen kell megállapítani, hogy a társaságnak az új tag megnyerésére elegendő idő álljon rendelkezésére. Az iparhatóság az általa megszabott határidőt a maximális hat hónapon belül meg is hosszabbíthatja.

E törvényi és rendeleti intézkedések szerint az iparhatóságot diszkrecionális jog illeti meg a határidő megszabása terén. A meghosszabbítás tehát kérhető,

de a kérelem elutasítása esetében birtokon belül való föllebbezésnek helye nincs és a bejelentési határidő lejártával, illetve — ha a határidő időközben lejárt — a meghosszabbítási kérelmet elutasító végzés kézhez vétele után az ipargyakorlás a hivatkozott rendeleti szakasz szerint azonnal abbahagyandó. Ha pedig az abbahagyás helyett a megmaradt társasági tag az ipar gyakorlását folytatja, az ipart jogosulatlanul gyakorolja és az 1922:XII. tc. 127. §-a szerint büntetendő. (Soproni Kamara.)

A kíségitőként végzett alkalmi szakbavágó munka beszámítható-e a képesítés szempontjából? Az iparossegéd a munkakönyvében feltüntetett eseteken kívül oly időszakokra kéri szakbavágó gyakorlata idejének utólagos igazolását, amelyekben csak alkalmi munkás volt, vagyis amelyek tartalma alatt nem állott állandó szolgálati viszonyban, hanem csak akkor alkalmazta őt munkaadója, mikor neki is akadt munkája. Az ily esetenként pár napra terjedő és bejelentetlenül végzett szakbavágó munka szakbavágó gyakorlathoz utólag csak a tanuk által elismert esetek tartamára igazolható, de nem oly összefüggő és hónapokra terjedő időszakokra, mint ahogy ezt folyamodó kívánja.

Az előfordul, különösen az uralkodó gazdasági viszonyok között, hogy a munkaadó munkását időnként nem tudja foglalkoztatni. De ha a munkás munkakönyvét a munkaadó az ily munkaszüneti és természetesen csak pár napi, kivételesen pár heti időszakokban is magánál tartja, mégpedig a munkás hozzájárulásával, ez a szolgálati viszony fenntartását jelenti s ily esetekben a munkaszünetnek ideje is beszámítható a szakbavágó munka tartamába.

Ármegállapodások ellenőrzése. A zsűri, választott bíróságok és a Kúria állandó elvi felfogása szerint az ármegállapodások és általában a vásárlások ellenőrzése a gyáros, kereskedő elvitathatatlan joga. Nincs jelentősége tehát annak, hogy a verseny társ, vagy megbízottjai nem vevők és a vételi szándékot csak szinlelhetők, mert csak az bírhat ügydöntő fontossággal, hogy az alkalmazottak azt hitték, hogy vevőkkel állanak szemben és így megállapítható, hogy az alkalmazottak a valóságos vevőkkel szemben is hírnévrontó nyilatkozatokat tettek volna.

«Hattyu» Gőzmosó- és fehérneműkölesőző vállalat (Budapest, VII., Klauzál-utca 8.) a legmodernebbül újonnan be rendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Jégrendelésnél kartársaink forduljanak teljes bizalommal a HUNGÁRIA Jéggyárhoz, Budapest, VI. Forgách-utca 16. — Telefon: 91-0-71.

FRANCOIS PEZSGÓ

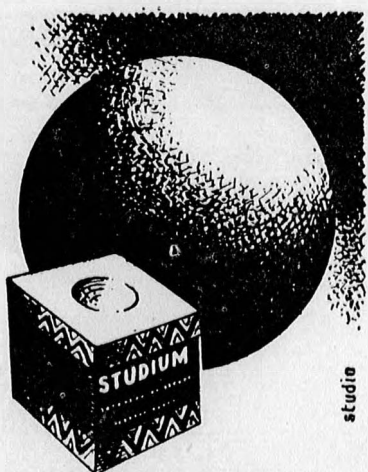
A KEDVELT MÁRKA!

GLASNER EDE rt., udvari szállító, Budapest, V., Lipót körút 6. — Telefon: 11-6-26. Az előkelő kávéház péksütemény és kenyér szállítója.

Hírekattisztításnál
olcsó, megbízható
Homlói
takarítás és cianvállalat
V. Akadémia-u. 7. — Telefon: 23-7-34.

STUDIUM

dákó és
írókréta

Gyártja:

Budapesti Krétagyár rt.

Kapható:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi rt.

Az ideai mustminőségről Csáky G. Vilmos az ismert szakember az alábbi nyilatkozatot adta:

A tavalyi év egészen elsőrendű termés minőségi nivójának eléréséről, az idén a mostoha időjárás következtében természetesen szó sem lehet. A lefokozott várakozásokat azonban (főleg az utolsó hetek javuló tendenciája folytán) az új must lényegesen felülmúlta. A közepes atlagnál jelentősen jobb az ideai sajtolás, hiszen már az első préselések 15—16 fokos mustot eredményeztek, amelyek természetszerűleg naponta emelkednek és előreláthatólag a 23—24 fokot feltétlenül elérik. A mustot kedvelő közönségnek tehát az idén is kellemes szezonzja lesz, amelyről pedig pár hónap előtt már minden reményt feladtunk. A vendéglátó-ipar műstellátása a Csáky-féle üzemből a már évek óta ismert előzékeny módon történik, bár úgy a hirdetésben, mint a körlevelekben mindenki saját érdekében felszólított, hogyha Csáky-féle mustot, illetve Csáky minőséget kíván beszerezni, ügyeljen arra, hogy csak a **fényképpel ellátott alkalmazottaktól** fogadjon el árut. Ugyanott tehető megrendelés is, vagy telefonon: 87-3-86 szám alatt.

Telefonon adott megrendelések a város bármely részébe egy órában belül teljesíttetnek.

Amint a vendéglátó-ipar i. t. Tagjai már évtizedek óta tudják, a Csáky-féle mustok minőségéért a cég **teljes erkölcsi és anyagi felelősséget vállal**. Az üzem telepe: **IV., Váci utca 69. szám.**

A kávékezelésről. Múlt hó 15-iki számunkban írtunk a kávéérlés főbb szempontjairól. Ráműtattunk arra, hogy a legjelentősebbek a kávé aromájának maradéktalan megtartása és az elérhető megtakarítások. A kávékivonat elkészítésénél ugyanezek a szempontok irányadók. A cél minél jobb kivonatot nyerni, minél kevesebb költséggel. Azok, akik különböző módokat kipróbáltak már, tudják, hogy fenti szempontok figyelembevételével egyike a legjobb módszereknek a **kávéforrázás**. Előnye, hogy a főzéssel szemben a kivonatolás ideje nem huzamos, erőteljesen választja ki azonnal az értékes anyagokat anélkül, hogy a csersavat is kivonná. A már közismert «Mustapha» kávéforrázó gép hengerébe például elhelyezzük a hideg és lehetőleg légmentesen tartott őrletet, leforrázzuk a 100 C fokú vízzel, ami által az őrlethől a szűrő-

papíron keresztül a kávé nemes anyagai a legrövidebb idő alatt kivonódnak. Főlöszleg az azt talán kihangsúlyozni, hogy mit jelent ez az aroma szempontjából a főzéssel szemben, ahol hosszú ideig erős párolgásnak van kitéve az őrlet és a csersav kiszívargásának is bőséges idő jut. A megtakarítás szempontját is sikerrel szolgálja a «Mustapha» kávéforrázó-gép. Rendkívül elmés szerkezettel ugyanis a vízforraló gépezet *autoamlice a kívánt hőfokon* tartja a forralóvizet, így nem kell a gázt felesleges hevítésekre felhasználnunk. Anikor ugyanis a 100 C hőfok eléremtett, a gázláng a hő fokától elalszik, csupán az alapgútyláng marad égve. Amikor ilyen módon a víz egy-két fokkal lehűlt, a változó hőfoknak megfelelően a gázláng újból égni kezd minden különös beavatkozás nélkül. Tehát feltétlenül csak annyi gázt használunk fel, amennyi a kívánt hőnek a pontos működését, amint idő-ről-időre elalszik és meggyullad, állandóan 100 fok körül tartva a forrázásra szánt vízmennyiséget.

A «Mustapha» gépet a magyarországi vezérképviselő **Donáth Lajos** bárki kívánságára készséggel és kötelezettség nélkül mutatja be.

Zwack-likörgyár elsőrangú gin-t, whisky-t, vermouthot, cocktailt és tokaji borból főzött konyakot hoz forgalomba, amelyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti öt cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez páratlanok. Kecskeméti barackpálinkája a legjobb a maga nemében.

A **NATIONAL Regisztráló Pénztárak Rt.** ezúton értesíti a tisztelt Kartársakat, hogy a Nemzetközi Vásár alkalmára a vállalat helyiségeiben rendezett **árúkiállítás** a vásár bezárása után s tart és a személyzet a legnagyobb készséggel áll rendelkezésre a különböző típusok bemutatását és kezelését illetően. A dekoratív kiállítás megtekintése mindenki számára nemcsak kellemes látványt, hanem hasznos új ismereteket is jelent, amennyiben mindazok a szempontok tárgyalásra kerülnek, amelyek csak az ellenőrzés problémáját jelentik. — Uj irányzat, modern felfogás érvényesül természetesen itt is. Ezek betartásával bátran mondható, hogy az ellenőrzés abszolút tökéletes. A vállalat **IV., Szarka-u. 4.** szám alatti helyiségeiben rendezett kiállítással biztosította magának a kiállítás tetszés szerinti idejét, állandó hozzáférhetőségét, másrészt magán a Nemzetközi Vásáron amugyis képviselve volt minden szakmában külön-külön, minden egyes kiállító kereskedelmi faktor révén. A Szarka-utcai kiállítás bármikor megtekinthető, mindennemű vételi kötelezettség nélkül.

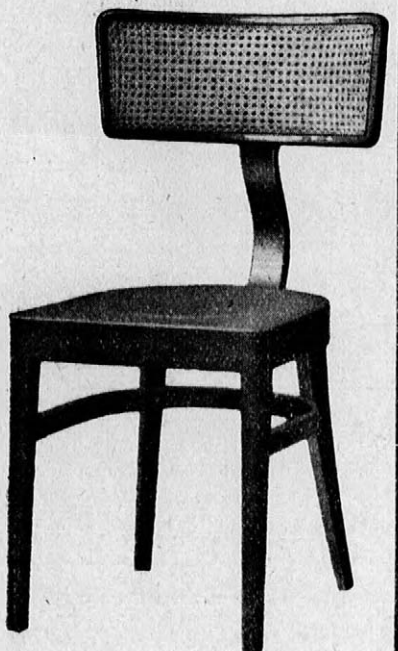
Szék- és Faárugyár Rt.

Uj modern típus

Saját érdekében kérjen árajánlatot!

Bpest, Kőbányai-ut 41-a

Telefon: 34-6-43

Kristály ásványos forrásvíz. csak Szent Lukács védjeggyel eredeti.

Kávéházak

és lakások piszkos plafonját és falát néhány óra alatt különleges eljárással újjávarázsoljuk. Díjtalan bemutatás. Szakszerű lakástakarítás. **MEZEY** vacuum cianozó és lakáskarbantartó vállalat
Budapest, Csengery ucca 51. — Telefon: 13-0-95.

Tartós hullám
új eljárással csak

ECKERT-nél

VIII., Múzeum-
körut **10.**
Telefon: 34-5-29.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít
KRONEMER DÁVID márványipari üzeme,
Budapest, X., Kőbányai ut 39. (Hungária körút sarok.) Telefon: 37-8-69

Az
eredeti

SIDOL

fém-,
ablak-
és

márványtisztításra a legalkalmasabb!

Götzl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R. T.
Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. szám.
Telefonok: 14-0-44. és 18-4-64.

Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

Írógépet irodájába, üzletébe, otthonába legolcsóbban **Édes és Decsynél** vehet. Alkatrészek, kellékek, karbantartás, javítás, legolcsóbban. Akácfa ucca 13. Telefon: 44-2-24.

Kedvezményes ajándék lapunk t. olvasóinak

Diskay

Fotó-szépségverseny
Művészet barátok!!

sok értékes nyeremény és jutalom! melyet az alanti cég készít.

1 felvételtől kidolgozva 1 nagy szalón festett fotó 18x24 cm. nagyságban színes kék, vagy barna színben, vagy akvarel kivitelben. Ez az árcsoport nagy családi képekre is érvényes. Utlevél és igazolványképek azonnal készülnek 40 fillérért! 6 darab rendelésnél. — Részvételi díj pengő 10.70 helyett lapunk olvasóinak csak pengő 5.70.

Nyári fióktermünk a **Margitszigeten**. **Kérem aeimre ügyelni!**

„Diskay” védjegyjű művészi fotót a név garantálja **Budapest, VII., Rákóczi-ut 18 sz.** (lift díjtalan)
Telefon: 34-8-81.

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József-rakpart 6.

Telefon: 84-3-39. — Üveg és porcellán.

Abbáziában

meleg tengeri gyógyfürdők a

„RESIDENZ”

penzióban mind a négy emeleten kaphatók. Idősebb uraknak és hölgyeknek, szívbetegeknek, asztmásoknak és elmeszesedésből eredő betegségeknek nagyon fontos, hogy a Residenz nem fekszik magaslaton. Óriási előnye még, hogy az összes előírt diéták pontosan betarthatók. Kiváló konyha. A Residenzben minden kényelem és az összes modern komfort megtalálható, folyó meleg és hideg víz a szobákban. Lift, központi vízfűtés, 22 fokos meleg, tengerre néző napos, loggiás és erkélyes szobák kényelmes ágyakkal. A Residenz egészen a tengerparton fekszik és nem a tengerparttal szemben. **Első kategória.** Feltűnő olcsó penzióárak. — Lira felesleges. Bővebb információt nyújt Erényi Béla gyógyszerész személyesen reggel fél 9-től este fél 7-ig (Diana-patika, Károly király út 5.). Minden levélre válaszolunk és prospektust küldünk. Telefon: 31-6-19.

CELLULOID AJTÓVÉDŐ

kopástól, piszoktól! Minden színben és formában készülő megvéd

Huzat ellen CELLOFIX ajtóra ablakra.

Higiénia Celluloidipar, Hold-utca 5. TELEFON: 15-9-16.

Felelős kiadó: Gyenes Dénes.

Nyomta: Róna Ferenc nyomdai műintézete,
Budapest, VII., Vörösmarty ucca 5